

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CZV

Student:	Bc. Romana RUSMANOVÁ
Obor:	ČJ - ZSV
Název práce v českém jazyce:	Ženy ženám: Červená knihovna 21.století
Název práce v anglickém jazyce:	Women for Women: Women's Fiction in 21st century
Vedoucí práce:	<u>Mgr. Ina Píšová</u>
Oponent práce:	prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Diplomová práce Romany Rusmanové představuje příspěvek k sociologickému zkoumání současné literatury, v českém bohemistickém diskurzu v poslední dekádě realizované zejména Jiřím Trávníčkem. Autorka si v ní klade za cíl zmapovat způsoby, jakými ženské čtenářky čtou a recipují žánr současné červené knihovny, k čemuž využívá dva sociologické nástroje - přehledový *kvantitativní* a hloubkový *kvalitativní výzkum*.

Před samotným výzkumem předkládá přehledně strukturovanou část zabývající se zvoleným žánrem z literárněteoretického hlediska (kap. 2.1–2.5), přičemž se opírá o relevantní sekundární literaturu (Mocná 1996 a 2004, Sirovátka 1990). Následným kapitolám (2.6.1–2.6.2) věnovaným analýze vybraných autorek (Simona Monyová, Bára Nesvadbová a Irena Obermannová) je možné vytknout převažující deskriptivnost, ovšem jak autorka vysvětluje již v úvodu práce, zvýšená pozornost např. jejich biografii není samoučelná, zmíněné autorky s ní totiž účelově pracují v rámci svého mediálního obrazu ve snaze o zvýšení jeho komerčního potenciálu (s. 5). Rovněž popis děje zvolených děl nachází v práci své opodstatnění, neboť se na něj poměrně podrobně odkazují respondentky v hloubkových rozhovorech (v části 3.2).

Těžiště práce však představuje až následný čtenářský výzkum a interpretace jeho výsledků. Ten je - co do užití metodologie - proveden velmi pečlivě a řádně. Autorka se přitom opírá o způsob, jakým oba typy výzkumů definuje sociolog Jan Hendl, autor základních oborových příruček v oblasti sociologického výzkumu (kap. 3.1.1). Způsob, jakým Romana Rusmanová se získanými daty pracuje a vyhodnocuje dotazníkové výstupy, prozrazuje, že si danou metodologii důkladně osvojila a umí ji používat. Kvantitativní výzkum je proveden na reprezentativním vzorku čtenářek

(přes 150), statistická měření jsou velmi přesná a jejich vyhodnocování numericky bezchybné. Data jsou prezentována ve strukturované formě, vždy opatřená vysvětlujícím a/nebo vyhodnocujícím komentářem, v rámci něhož autorka komparuje získané výstupy s výsledky výzkumů Jiřího Trávníčka a s teorií žánru červené knihovny Dagmar Mocné. Skutečnost, že diplomantka dochází v kvantitativní části k spíše předvídatelným zjištěním o čtenářství daného žánru u dané cílové skupiny, nepovažuji za problém, neboť hlavní přínos této části spočívá právě v empirickém ověření poznatků literární teorie o žánru červené knihovny a jeho funkcích.

Rozsáhlým kvalitativním výzkumem si autorka připravuje půdu pro výzkum čtenářské recepce konkrétních děl. Zde oceňuji, že výběr analyzovaných děl není náhodný, je opřen o výsledky řádného *pilotážního výzkumu* mapujícího čtenářské preference cílové skupiny v rámci zvoleného žánru (viz s. 5 a 62). Obdobně přesvědčivě je proveden i výběr tří respondentek (což je vzhledem k rozsahu výzkumu i počtu děl optimální počet).

V případě kvalitativního výzkumu je třeba opět ocenit, že autorka dodržela metodologické zásady tohoto typu šetření, které ze své povahy (*řízený polostrukturovaný hloubkový rozhovor*) není snadné. Autorka opět pracuje systematicky a metodologicky přesně. Formuluje opodstatněné otázky vycházející z teorie žánru (viz s. 121–122) a zdařile interpretuje odpovědi respondentek (následně shrnuté v závěrečné analýze na s. 168, kterou opět organicky propojuje s literárněteoretickými pracemi Dagmar Mocné a Josefa Peterky).

Z pozice vedoucího práce mohu s potěšením konstatovat, že Romana Rusmanová pracovala na své diplomové práci velmi dlouho a průběžné výstupy pravidelně konzultovala. Tento přístup k absolventské práci, stejně jako diplomantčin upřímný zájem o dané téma, se tak logicky projevil v nadstandardním rozsahu realizovaného výzkumu (182 stran) a mimořádné metodologické pečlivosti, se kterou byl proveden. Bylo-li cílem „*zachytit kontury současné červené knihovny jako dynamického [...] žánru na prahu 21. století a pomocí metod literární sociologie popsat a analyzovat čtenářský zážitek, který vyvolává u své cílové skupiny*“, jak autorka deklaruje na s. 6, byl tento záměr velmi uspokojivě naplněn.

Práci proto velmi ráda doporučuji k obhajobě.

V Praze dne

.....

Podpis